

GAZETA RADOMSKOWSKA

Tygodnik Polityczno-Społeczno-Ekonomiczny

WYCHODZI NA KAŻDĄ NIEDZIELĘ.

Cena prenumeraty: na kwartał I 1923 r. 700 mk.
Adres Redakcji i Administracji: Radomsko, ul. Brzeźnicka 6.
Telefon Nr 33.

CENY OGŁOSZEŃ:
Pierwsza str. — za wiersz jednoszpaltowy lub jego miejsce 450 mk.
druga — piąta 360 mk., następne 250 mk.,
Nekrologi m. 300 za wiersz. Drobne ogłoszenia po 100 m. za wyraz.

Wszystkim naszym
Szanownym Czytel-
nikom i Czytelnicz-
kom przesyłamy ży-
czenia Noworoczne.

Redakcja

„Gazety Radomskiej”

Dla młodzieży dozwolony.

Wkrótce zobaczymy na ekranie premjowany
francuski obraz p. t.

HRABIA SANDORF

wspaniały film w 4 serjach wytw. „Gaumont” w Pa-
ryżu, opracowany podług powieści Juliusza Verne, w
wykonaniu najwybitniejszych artystów scen paryskich,
z Romualdem Jeubé z Comédie Française, wykonawcą
tytułowej roli słynnego obrazu „Oskarżam” (J'accuse).

Dla młodzieży dozwolony.

NAJTAŃSZE ŹRÓDŁO ZAKUPU
towarów skórzanych oraz przyborów szewckich w sklepie pod firmą

„SKÓRY”

Właściciele: ADAM KURZYNOGA i WACŁAW PODLEWSKI
RADOMSKO, UL. PRZEDBORSKA Nr 14, (obok jatek mięsnych)

maie wielki wybór twardych i miękkich skór krajowego i zagranicznego wyrobu
po cenach konkurencyjnych.

POLACY!

Bogu Wszchemogącemu i Tobie, Narodzie Polski, ślubowałem ustawy konstytucyjnej przestrzegać i bronić, dobru powszechnemu wiernie służyć. Poprzednik mój — Pierwszy Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej ś. p. Gabriel Narutowicz — poległ z ręki opętanej szaleń nienawiści. Ponury cień padł na odradzającą się państwowość polską, na moralne podstawy naszego życia zbiorowego. Nienawiść wytwarza niepokój i nieład, rujnuje życie rodzin i państwa.

Rzeczpospolita swoją dostojność i moc czerpie przede wszystkim z cnót i pracy swoich obywateli. Proszę Boga Wszchemogącego i Ciebie, Narodzie Polski, abyśmy zdołali usunąć z uczuć i czynów naszych zło długoletniej niewoli i wojny, godnie wykonać testament naszych przodków — zbudować jedną niepodzielną Rzeczpospolitą, silną miłością i pracą swoich obywateli pod opieką praw przez nich ustanowionych.

Wszyscy bez różnicy miejmy w pamięci słowa Adama Mickiewicza: „O ile polepszyście dusze wasze, o tyle polepszyście prawa wasze”. Ślubujemy dawać w życiu publicznym wyraz utajonej tęsknoty do braterskiego współdziałania dla dobra wszystkich. Najpilniejsza potrzeba, to trwały rząd silny zaufaniem Sejmu i budżet wypełniony podatkami obywateli. Żadny geniusz jednostki, żadna dyktatura bez was i za was tego nie zrobi. Zrobić

to może zgodny wysiłek całego narodu. W imieniu Rzeczypospolitej wołam do Was, Obywatele, skłaniajcie się do zgody w sprawach dobra powszechnego, ona jest pierwszym warunkiem wiernego wykonania ustawy konstytucyjnej, uzdrowienia życia gospodarczego i wychowania obywateli godnych imienia polskiego.

Warszawa, 20 grudnia 1922 r.

Prezydent Rzeczypospolitej
(—) **STANISŁAW WOJCIECHOWSKI**
Prezes Rady Ministrów
(—) **Władysław Sikorski.**

Z okazji Nowego 1923 Roku
przesyła Szanown. Klienci
ŻYCZENIA NOWOROCZNE
TADEUSZ GUMULIŃSKI
Handel Win, Wódek i tow. ko-
lonjalnych.
Radomsko, ul. Kallaka 15.

Wiadomości polityczne.

Organizacja ultrafaszystów we Włoszech. We Włoszech organizuje się służba bezpieczeństwa pod nazwą „Korpus bezpieczeństwa narodowego”, do którego będą powołani ludzie odważni, pełni poświęcenia, odwagi a przede wszystkim nieskazitelni pod względem moralnym. Wszystkie dzienniki faszystowskie z całym naciskiem podkreślają fakt, że korpus ten będzie nie milicją faszystowską służącą jedy-

nie celom faszystów, lecz milicją narodową w służbie interesów narodu.

Dekret rozwiązujący organizacje militarne skierowany jest głównie przeciw nacjonalistom, republikanom i legjonom D'Anunzia. Część nowej milicji będzie wysłana do Trypolisu pod dowództwem d-ra Italo Balbo, jednego z trzech głównych szefów oddziałów faszystów z czasów ostatniego przewrotu.

Układy Rosji z Rumunją. Rząd sowiecki zaproponował rządowi rumuńskiemu zwołanie rosyjsko-rumuńskiej konferencji na następujących podstawach: Rosja uznaje aneksję Besarabji przez Rumunję, Rumunja natomiast uznaje oficjalnie rząd sowiecki i pozostawia mu rumuński skarb, który w roku 1916 został zabrany do Moskwy. Koła rumuńskie zachowują się przychylnie wobec propozycji rosyjskiej. Przygotowacze narady zostały rozpozczęte.

Zapowiedź rozruchów w Grecji. Reuter donosi z Aten, że przewidywane są tam poważne zamieszki, mogące wybuchnąć lada chwila. Istniejące dane, pozwalające twierdzić, iż szykujące się powstanie skierowane będzie nie przeciwko królowi, lecz przeciwko partii wojskowej, stojącej obecnie u steru rządu.

Stolica w Angorze. Donoszą, jakoby rząd turecki miał zwrócić się do wszystkich przedstawicieli dyplomatycznych państw neutralnych w Konstantynopolu, aby przenieśli swe placówki do Angory.

Stulecie

Ludwika Pasteur'a

Rok 1922 jest setnym od chwili, gdy w miasteczku Dôle (dep. Jura), w skromnej prowincjonalnej rodzinie przyszedł na świat Ludwik Pasteur. Życie całe wielkiego uczonego to prawdziwy poemat wytrwałej żelaznej woli, niezmordowanej pracy, nieustannego dążenia po drodze najwyższego ideału. Życie to ma precyzyjną jedność, którą też Pasteur widział jasno i w bezkresnym wszechświecie. „Pierwszy rzut oka na wszechświat — mówił raz Pasteur — dostrzega tam tylko różnorodność, różnorodność i mnogość zjawisk. Ale gdy oko to oświeci wiedza, ta wiedza, która do Boga

zbliza, wszystko się rozjaśnia w prostocie i jedności”. O tem, że dla Pasteur'a wiedza była „drogą ku Bogu”, różni masoni pisząc i mówiąc o wielkim uczonym, wołają milczeć.

Od pierwszych zaraz lat swej pracy, jeszcze szkolnej i uniwersyteckiej, Pasteur uważa służbę ludzkości za cel życia. Prędko też doszedł do przeświadczenia, że służba ludzkości pustym jest frazesem, gdy nie jest przede wszystkim służbą ojczyzny. Był więc dobrym, gorącym patriotą francuskim....

Dwa słowa, dwa pojęcia hasłem były całego życia Pasteur'a: „wola” i „praca”. W pismach i ustach jego najczęściej te dwa wyrazy się spotyka. A od najwcześniejszej młodości w

życiu własnym, silnej woli licznełożył dowody, przez wytrwałą i silną pracę właśnie. Gdy jeszcze do szkół średnich uczęszczał dla zapłacenia mieszkania dawał w internacie korepetycje. Własną pracę szkolną załatwiać zatem musiał z uszczerbkiem snu przed wstaniem innych uczniów i po ich zaśnięciu.

Wiele lat później, w czasie badań nad wścieklizną pani Pasteur pisała do dzieci: „Ojciec wasz bardzo zajęty, mówi do mnie mało, mało śpi, wstając ze świtem, jednym słowem, dalej prowadzi życie takie, jakie z nim zaczęła temu 35 lat”.

Praca naukowa pochłaniała go zdawałoby się całego. Jednak że bynajmniej nie był to człowiek oschły

Kasa Chorych w powiecie Radom- skowskim.

Z dniem 1-go lutego 1923 r. zostanie otwarta Kasa Chorych w Radomsku. Uważamy przeto za stosowne zapoznać Czytelników z jej ustrojem i zakresem działania.

Kasy Chorych zagranicą istnieją oddawna. Największy rozwój osiągnęły w Niemczech, Francji, Anglii, Belgii, byłej Austrii. Rozporządzają tam dużymi funduszami i prowadzą szeroką akcję społeczną leczniczo-ubezpieczeniową. Z wyjątkiem Anglii wszędzie uczestnictwo w Kasach Chorych jest prawnie przymusowe, to znaczy, że pracownik danej kategorii staje się członkiem Kasy na podstawie swego zatrudnienia, nawet wbrew swej woli. W Anglii, aczkolwiek prawny przymus nie istnieje niemniej faktycznie wszyscy robotnicy muszą należeć do Kas Chorych, wymagają bowiem tego Związki Zawodowe, do których wszyscy robotnicy w przemyśle należą. W Polsce Kasy Chorych istnieją oddawna w Poznańskim i na Pomorzu, oraz w Zachodniej i Wschodniej Małopolsce i na Śląsku. W b. zaborze Rosyjskim t. j. w Królestwie i na Kresach organizacja Kas Chorych na podstawie ustawy z dnia 19-go maja 1920 r. jest dopiero w toku. Do tej pory zostały zorganizowane Kasy Chorych w Warszawie, Łodzi, Sosnowcu, Olkuszu, Pabjanicach, Żyrardowie, Radomiu, Częstochowie, oraz w powiecie Warszawskim i Łódzkim, wkrótce zaś

zostaną uruchomione w Płocku, Włocławku, Piotrkowie i w Radomsku. Ponieważ dotychczas nie wszyscy robotnicy uświadamiają sobie korzyści płynące dla nich z istnienia Kasy Chorych, przeto usilnem staraniem tych wszystkich, którzy to rozumieją, a w pierwszym rzędzie przedstawicieli związków zawodowych powinno być zapoznanie ogółu robotników z zadaniami Kas Chorych, ich organizacją oraz pożytkiem jaki ubezpieczonym dają: Kasy Chorych są instytucjami o bardzo szerokim społecznym zakresie; mają one na celu: 1) leczenie swych członków, 2) świadczenia zapomogowe pieniężne, okazywane w chorobie oraz w pogoju, 3) udzielanie zapomóg pogrzebowych, 4) wysyłanie członków na kurację do miejsc klimatycznych. Rozpatrzmy te wszystkie kategorie świadczeń na podstawie ustawy z dn. 19-go maja 1920 r.

Członkowie Kasy Chorych korzystają z pomocy lekarskiej w razie choroby w ciągu 39-ciu tygodni od pierwszego dnia tejże. Również otrzymują w ciągu tego czasu bezpłatne lekarstwa i środki pomocniczo-lecznicze, jak okulary, paski repturowe i t. p.

W razie jeśli fundusz zapasowy Kasy Chorych wyniesie jednoroczny dochód, Kasa może, a jeżeli przeniesie dwuroczny—musi rozszerzyć ramy czasu leczenia swych członków aż do pięćdziesięciu dwóch tygodni. Prócz pomocy lekarskiej członkowie Kasy otrzymują począwszy od trzeciego dnia choroby świadczenia w gotówce wyno-

szące 60 proc. pracy zarobkowej, w razie jeżeli zmuszeni są wskutek choroby przerwać swe zatrudnienia. Nadto położnice członkinie Kasy otrzymują w ciągu 2-ch tygodni przed porodem i 6-ciu tygodni po porodzie całkowite pobory względnie całkowitą tzw. płacę ustawową grupy do której należą, o ile w ciągu tego czasu wstrzymują się od pracy.

W razie umieszczenia chorego w szpitalu na koszt Kasy — ten ostatni o ile jest żonaty, otrzymuje 30 proc. płacy zarobkowej, w razie zaś jeżeli nie ma obowiązków 10 proc. tej płacy. W razie śmierci na koszt pogrzebu członkowie Kasy otrzymują sumę równającą się 3-ch tygodniowej płacy zarobkowej. Rodziny członków Kasy, do których należą: żona, dzieci oraz rodzice lub dziadkowie, nieletnie rodzeństwo o ile są na utrzymaniu członka Kasy, otrzymują w czasie choroby pomoc lekarską i lekarstwa przez 13 tygodni od początku choroby oraz połowę sumy wypadającej na członka na wypadek pogrzebu. Nadto karmiące członkinie oraz żony członków mają prawo do zapomogi przez 3 miesiące w czasie karmienia. W razie jeżeli fundusze Kasy Chorych pozwolą, zapomogi powyższe mogą być powiększone, nie wyżej jednak niż 75 proc. płacy zarobkowej. Władzami Kasy są: Rada Kasy, Zarząd Kasy oraz Komisja Rewizyjna. Rada Kasy składa się z delegatów wybranych przez ubezpieczonych na okres 3-ch latni w 2/3 przez ubezpieczonych, a w 1/3 przez pra-

Bardzo dobry brat, gdy poznał i pokochał swą żonę, ojca jej o rękę jej prosząc, otwarcie go uprzedził, że majątku nie ma żadnego, całą bowiem niewielką fortunę ojcowską postanowił pozostawić siostrze. Życie rodzinne w domu Pasteur'a ciepłe było i serdeczne. I dane było wielkiemu uczonemu rzadkie dla ludzi jego miary szczęście, że najbliższe otoczenie go rozumiało i pracę jego ceniło. Mógł o nich przy stole w kółku rodzinnem rozmawiać. Żona jego i córka stały się nawet cennymi współpracowniczkami np. w zakresie badań nad jedwabnikami.

Wierny był też i głęboko czującym przyjacielem. Na uroczystości otwarcia instytutu noszącego jego imię

— chwila tryumfu tak długo zwalczanych i dławionych odkryć — gdy wspominał o dawnych swych kolegach towarzyszach pracy i walki wszystkich prawie już zmarłych, głosu mu zabrakło ze wzruszenia i mowy nie mógł dokończyć.

Szereg jego odkryć — z których wiele prawie było punktem wyjścia i źródłem płodnych bardzo hipotez i teoryj — jest — ogromny, obejmują one dziedziny: krystalografii, budowy drobnocząsteczkowej (asymetria drobin), fermentacji mlecznej i wysokowej, niemożliwości samorodztwa, chorób jedwabników, karbunkułu, wścieklizny, leczenia powietrzem i t. d. i t. d. Bez przesady można powiedzieć, że Pasteur przeistoczył podstawy same

biologii, wielkie wprowadził zmiany do chemii, chirurgii, medycyny.

Honorów nie lubił i przyjmował je tylko dla dobra swej pracy. Zdrowości w charakterze nie miał zupełnie. Jak Pasteur żył tak i umarł (w r. 1895) pracując do ostatniego niemal tchnienia.

Francja godnie obchodzić będzie pamięć Pasteura w bieżącym miesiącu. Na jego cześć wydany będzie specjalny znaczek pocztowy.

Paryż 2 grudnia.

Zginął portfel, dowód osobisty, waseł na sumę 200 000 mk. z wystawy p. B. Stadnicki na złecenie firmy „Bławat Polski” i różne dokumenty. Uczelwego znalazcę uprasza się o zwrot zguby do Redakcji za wynagrodzeniem.

codawców. Rada jest instytucją pracodawczą. Zarząd Kasy składa się z członków wybranych przez Radę Kasy, przyczem delegaci pracodawców wybierają oddzielnie z pośród swej grupy 1/3 członków zarządu, delegaci zaś ubezpieczonych oddzielnie 2/3. Zarząd powołuje Dyrektora Kasy i Lekarza Naczelnego. W okresie organizacji obowiązki Zarządu i Dyrektora — sprawuje Komisarz rządowy. Kasa utrzymuje się ze składek członków. Na utrzymanie Kasy idzie 6 i pół proc. płacy ustawowej członków, przyczem 2/5 tej sumy wnosi członek Kasy, a 3/5 przedsiębiorca.

Radomska Powiatowa Kasa Chorych obejmie swą działalnością cały Powiat wraz z miastem.

Pomoc lekarska będzie odbywać się tak zwanym systemem ambulatoryjnym, to znaczy, że w lokalu Kasy Chorych urządzone będą trzy oddziały ambulatoryjne, gdzie przyjmować będą lekarze przychodnich chorych. Prócz tego obłożnie chorzy będą obsługiwani w domu, ci zaś, którzy wymagają leczenia szpitalnego będą umieszczani w szpitalach miejskich na koszt Kasy. Pomoc dentystyczna będzie również udzielana członkom Kasy w zakresie leczenia, usuwania i plombowania zębów. Kasy Chorych będą miały duże znaczenie dla robotników, jako szkoła wyrobienia w pracy społecznej i zapoznania się z organizacją życia praktycznego. Znaczenie ich więc pod tym względem nie będzie mniejsze niż Kooperatyw i Związków Zawodowych.

Kasa Chorych mieścić się będzie w domu przy ul. Przedborskiej nr 32, tam też obecnie dokonywują się odpowiednie przeróbki lokalu, dostosowane do wymagań i potrzeb tej pożytecznej instytucji.

Organizację Kasy Chorych powierzone p. Bolesławowi Sarankiewiczowi v. burmistrzowi miasta, który usilnie pracuje nad zrealizowaniem poruczonego mu zadania.

Ze Straży Ogniowej.

Bardzo podniosła i niezwykła uroczystość święciła w dniu 23 b. m. Radomska Straż Ogniowa. W dniu tym zebrała się straż czynna, Zarząd, sztab, delegacja Straży

Fabr. B-ci Thonet i inni na do-ręczną tradycyjną uroczystość „opłatka”. Do zebranych przemówił w serdecznych słowach prezes Straży p. J. Szwedowski, zachęcając do dalszej wytrwałej pracy i w imieniu Zarządu, złożył życzenia wszystkim członkom Straży, oraz ich rodzinom.

Następnie odbyło się wręczenie ozdobnego kasku komendantowi Straży p. Michałowi Świderskiemu, ofiarowanego od wszystkich Członków Straży w uznaniu położonych zasług dla dobra tej instytucji w ciągu 24 letniej jego służby Strażackiej — przy czem w imieniu Zarządu przemawiał p. Szwedowski, w imieniu Sztabu J. Kozakiewicz oraz w imieniu członków czynnych p. A. Orlowski, wszyscy wyrazili komendantowi M. Świderskiemu serdeczne życzenia, aby praca jego dla dobra ukochanej instytucji trwała jak najdłużej. P. M. Świderski przyjmując koleżeńską dar w postaci kasku, złożył Członkom Czynnym, Zarządowi i Starszyźnie Straży serdeczne podziękowanie za tę niespodziankę, zaznaczając, iż ofiarowany kask będzie dla niego miłym wspomnieniem 24-ro letniej wspólnej pracy w Straży Ogniowej Ochotniczej w Radomsku. Przy tej okazji Zarząd Miasta mając na uwadze wydatną pomoc Straży fabrycznej B-ci Thonet przy niesieniu pomocy w razie pożaru w mieście udekorował komendanta tejże Straży p. E. Rządka gwiazdą srebrną z herbem miasta — dekoracji dopełnił Barmistrz p. Szwedowski, przy odpowiednim przemówieniu. Komendant Straży Ogn. p. M. Świderski, wyczytując imiennie członków Straży z notowaną ilością razy czynności poszczególnych druhów — Strażaków zaznaczył, iż na ogół strażacy gorliwie spełniali swoje obowiązki z całym zapałem i poświęceniem, poczem Zarząd przystąpił do dekoracji człon. czynnych, których nazwiska podajemy w końcu tej korespondencji.

Serdecznem przemówieniem kapelana Straży O. Gwardjana Romalda rozpoczęła się uroczystość łamania się opłatkiem i składania

zyczeń — Uroczystość zakończono skromnem przyjęciem wszystkich obecnych.

Nagrody I stopnia w postaci żetonów srebrnych otrzymali: p. p. Połowski J., Orlowski A., Majchrzak A., Kara B., Łęski B., Koper, Brószkiewicz J., Madejczyk K., Wtorkiewicz W., Madejczyk W., Bajacz J., Kaezorowski M., Marezyk B., Łęski A., Jaworski W., Waleczak S., Wontar R., Gorecki W., Majewski L., Ligeza C.,

Nagrody II stopnia żetony brązowe otrzymali: pp. Łęski J., Szezygłowski P., Półrola K., Dorosiński A., Zbroński J., Rybak S., Domagała T., Sieleś P., Pijewski S., Wojtala S., Ciapiński T., Starostek St., Brych M., Stadniarek J., Ruśkiewicz J., Lisowski J.,

Nagrody III kategorii (pochwała przed frontem) otrzymali: pp. Nita J., Stanikowski W., Podlewski B., Sieczka H., Półrola Z., Brzozowski A., Duda F., Nocni W., Kraszyński F., Górka W., Owczarek J., Chorubski D., Woźniak J., Michalski T., Wtorkiewicz W., Wojakowski W., Zawada J., Stadniarek T., Wtorkiewicz St., Koźlik J., Sygalski J., Kraszyński B., Kwapiński W.

J. Kozakiewicz.

Odezwa do Rodziców, Opiekunów i Pracodawców.

Najważniejszą w dzisiejszych czasach pracą jest wychowanie młodzieży, zwłaszcza tej, która pozbawiona jest szkolnej i domowej opieki i wystawiona na występłą agitację przewrotowych żywiołów. Młodzież nasza pracująca żyje najczęściej bez opieki, bez pokarmu dla umysłu i rozrywki godziwej. Jak ważnem jest przecież uspołecznienie młodzieży niech wskazuje fakt, że rok rocznie do 80 tysięcy młodocianych przestępców staje przed kratkami sądowymi, że sami patrzymy na poniewieranie rodziców przez dzieci, nieposzanowanie starszych, zdziwienie moralne, upadek wiary i t. d. I czyż my, społeczeństwo starsze, możemy pozwolić, aby pokolenie, z którego mają wyrosnąć przyszli obywatele kraju i wyznawcy Kościoła, miało zniknąć pod względem wiary i

miłości Ojczyzny? Nie! Stanowczo uczynić nam tego nie wolno! Przeciwnicy zaś nasi dążą do upodlenia młodzieży naszej wszystkimi siłami, oni nie tylko obojętnie patrzą na upadek jej, ale cieszą się z tego i ciągną ją pod czerwone sztandary. Dlatego my wszyscy obywatele kraju, mający na oku dobro Ojczyzny i Kościoła, musimy wziąć się do pracy póki jeszcze czas, musimy przystąpić do wszystką młodzież pracującą, pozaszkolną pod sztandar Boży i narodowy. Jeżeli zaś młodzież będziemy uczyli kochać Boga, Ojczyznę i ludzi, możemy być pewni, że z tej młodzieży wyrosną dzielni i zaeni ludzie, dobrzy synowie Kościoła Ojczyzny.

A w jaki sposób tego dokonać? Oto przez łączenie młodzieży w stowarzyszenia i to wszystkiej młodzieży pracującej pozaszkolnej miast i wsi. Stowarzyszenia te wskazać i zapewnić mają młodzieży naszej: 1) systematyczną pracę nad urobieniem charakteru, 2) oświatę ogólną, a w potrzebie i zawodową, 3) przysposobić do życia społecznego w przyszłości, 4) rozwój życia towarzyskiego, do czego młodzież tak chętnie dąży, 5) sport gry, gimnastykę, 6) wysyłanie młodzieży bezzawodowej na naukę kupiectwa, rzemiosła i t. d.

Niech więc hasło „Młodzież, to przyszłość nasza!” trafi do przekonania i dozna należytego zrozumienia. Zanoszę dziś do wszystkich Rodziców polsko-katolickich do wszystkich Opiekunów i Pracodawców prośbę jak najserdeczniejszą, która, aby nie przebrzmiała bez skutku: popierajcie Stowarzyszenia młodzieży katolickiej, okazujcie swoje zainteresowanie do spraw młodzieży, odwiedzajcie nasze posiedzenia, nakłaniajcie synów waszych i córki wasze do wstępowania w szeregi młodzieży polskiej i katolickiej, bo jak sami widzimy, sprawa ta w dzisiejszych czasach bardzo ważna, a bodaj czy nie najważniejsza.

We Włocławku istnieje Sekretariat Generalny Związku Stowarzyszeń Młodzieży na diecezję Kujawsko-Kaliską. Związek ten liczy około 100 Stowarzyszeń w diecezji, które rozwijają się pomyślnie i stanowią chlubę dla Diecezji i Ojczyzny.

Ks. A. Radomski
sekretarz generalny do spraw młodzieży.

O nasze „Jutro”.

Padają już zewsząd słowa o roli akademika, przemawiać zaczyna przedstawiciele starszego społeczeństwa, zjawiają się w gazetach artykuły z nagimi cyframi. Budzą się z uśpienia ci, co obojętni byli na sprawy społeczne. Zarysowywać się zaczynają lepsze horoskopy na przyszłość.

Ci ludzie rzucili już wyzwanie społeczeństwu, powołali je do zadań wielkich, do zadań z których może jeszcze nie zdaje sobie sprawy.

Jakiem prawem mają tonąć w niedomaganiach ci, co dążą do tego, aby najwięcej z siebie dla kraju dać i ci, co nie zawahali się ani chwili bronić murów Lwowa i Warszawy, porzucający swe studia?

Jak pogodzić mają z głodem, chłodem i brakiem dachu nad głową nauki swe, których wymagania z każdym dniem rosną?

Czemu zniechęcenie i gorycz dla wielu ma być przyczyną porzucenia raz obranych dążeń?

Jesteśmy wszyscy obywatelami jednej Ojczyzny. Polska ma odegrać rolę silnego przedmurza kultury i inteligencji Zachodu. Ma pokazać wrogom, że posiada w wysokim stopniu zdolność państwowo-twórczą. W dążeniu tem musi oprzeć się na swoje najmłodsze siły. Potęgę tych młodych sił stanowić ma wysoki poziom oświatowy i kulturalny. Skąd więc weźmie się element tak pożądaný, jeśli ci, co dążą do wyższych przybytków wiedzy, muszą sobie tego odmówić, bo nie mają gdzie mieszkać, nie mają co włożyć do ust i nie mają za co kupić książki. Wielu przerzuca się na pracę zarobkową, dającą sposób bytowania. Stwarzamy klasę niedouczonej ludai, wykołajców życiowych, zniechęconych do jakiejkolwiek pracy twórczej. A tymczasem potrzeba nam ludzi uzdolnionych, fachowych, potrzeba nam całych kadr obywateli, którzy zajmą miejsca opróżnione, lub zajmowane dziś przez nieuków.

Naród nasz rozwija się coraz więcej i w tyle stać nam nie wolno, musimy z całym zamachem iść na przód zdecydowanie i pewnie. My musimy dać możliwość kształcenia się w warunkach odpowiednich naszej młodzieży akademickiej, musimy im dpo-

móc w dążeniach samopomocowych, które przekraczają ich siły. To jest obowiązek zarówno rządu, jak i społeczeństwa. Obowiązek ze względu na przeszłość i przyszłość. Tu nie chodzi o wspomnienie pewnej biedniejszej klasy obywateli, nie chodzi o żebranię z łaski, — tu chodzi o nasze „Jutro!”

Spójrzmy na zagranicę. Czy tam ogół da marnować się najświatniejszą siłą narodu, czy nie pomaga im w trudnościach materialnych, czy nie organizuje stowarzyszeń gospodarczych dla przyniesienia pomocy akademikowi. Czyż trzeba na to cyfr, aby nam wstyd było, że przy porównaniu z naszymi tak wielce się różnią przewagą liczebną?

A czyż ta sama zagranica nie niosła podczas wojny pomocy naszej młodzieży studjującej, zanim nasze społeczeństwo zorientowało się w swojej roli (komitety amerykański...). Teraz już dość okazała dane wskazują nam o wydatnej ofierze społeczeństwa i rządu naszego, ale to dopiero początek, a zadanie przed nami ogromne.

Dziś my nie możemy liczyć na zagranicę. Dziś mamy liczyć na własne siły, one nam wystarczą i wystarczyć muszą. My musimy znaleźć ich dość w sobie w imię wielkości zadania. Akademicy i starsze społeczeństwo pójdą tu razem — ręką w rękę, pójdą w walce o nasze „Jutro”.

Jerzy Kol.

OD REDAKCJI.

Szalony wzrost cen papieru, kosztów druku, opłaty pocztowej i innych wydatków związanych z wydawnictwem piśmna zmusza nas do podniesienia prenumeraty jak również i ogłoszeń z dniem 1 stycznia 1923 r.

Cena Gazety na I kwartał 1923 r. z przesyłką pocztową wynosić będzie 2000 mk., miesięcznie 700 mk.

Uprzejmie prosimy o łaskawe uregulowanie należności zaległej za 1922 r. i wpłacenie prenumeraty za kw. I-szy.

Ł T - wa Dobroczyńności.

Liga Kobiet w Radomsku złożyła dzieciom w schronisku na gwiazdkę 35 tys. mk. Dyrektor fabryki B - ci Thonet ofiarował na ten sam cel sto tysięcy marek.

Maleńki Stasinek Mucha przyszedł do Schroniska polamać się z sierocą dziatwą opłatkiem i złożył dzieciom w upominku 5 tys. mk.

Wszystkim ofiarodawcom składają sedeczne podziękowania
dzieci ze schroniska.

KRONIKA.

„Mrabla Sandorf”. W b. tygodniu publiczność będzie mogła zapoznać się ze świetnym filmem francuskim, osnutym na słynnej na cały świat powieści nieśmiertelnego J. Verne'a.

Znakomity pisarz francuski, obdarzony bajeczną fantazją, która szła w parze ze ściśle obliczającym, przyrodniczo wykształconym rozumem, Jules Verne — ten sam, którego powieści pochłaniała młodzież gorączkowo po nocach, a którego cudowne pomysły ujrżeli starsi w urzeczywistnieniu — w łodziach podwodnych i aeroplanach — raz jeden ujął pióro, aby spróbować się swych w innej dziedzinie i napisał powieść godną starego Dumasa, powieść na ile polityczną — na ile węgierskiej walki o wolność, a rozkłada kajdany austriackiej niewoli, powieść, obfitującą w przedziwne efekty dramatyczne i subtelności psychologiczne, niesmiernie oryginalną i zajmującą, słowem stworzył „Mrabla Sandorfa”.

A francuska reżyserja, odtworzyła dzieło Verne'a z głębokim pietyzmem, podnosząc je na poziom arcydzieła, stojącego na równi z najwspanialszymi utworami sztuki ekranu. Walerów tego niepospolitego obrazu, z którego wiele dech najdelikatniejszego smaku i najwyższej ekspresji, w którym piękne poetyckie widać się harmonijnie z wstrząsającym realizmem, niema potrzeby wyszczególniać w opisie, gdyż zobaczy je każdy, kto przypomniał przyjaźniowe zbratanie Polaków i Węgrów i kto umie w losach innego narodu, wyzwalającego się z pot niewoli, przeżyć tragiczne i dumne wspomnienia polskich cierpień i walk o wolność.

Nowe pismo. W Poznaniu zaczęło w ubiegłym miesiącu wychodzić nowe pismo humorystyczno-satyryczne p. t. „Bat”, przy współprawnictwie wybitnych humorystów i satyryków. Od numeru 6 począwszy,

„Bat” w dziale „Wolna Trybuna” będzie zamieszczał nadsyłane artykuły, w których będzie się piętnować wszelkie nadużycia i łajdactwa, złodziejstwa i oszustwa.

Redakcja i administracja „Bata” znajduje się w Poznaniu przy ul. Kraszewskiego Nr. 5, II piętro.

Kierunek literacko-satyryczny „Bata” spoczywa w rękach pp. St. Groblińskiego, Bol. Londyńskiego i St. Piestrzyńskiego.

Z Radomskiego Koła Akademickiego. Na zebraniu Zarządu R. K. A. w dniu 24 b. m. uchwalono następującą rezolucję, którą postanowiono podać do publicznej wiadomości:

„Radomskie Koło Akademickie, wyrażając uczucia szczerzego żalu i smutku z powodu tragicznego zgonu Prezydenta Rzeczypospolitej i potępiając czyn, przynoszący hańbę godności imienia Polaki, — solidaryzuje się z sześciotygodniową żałobą w kraju, i oznajmia, że wstrzymuje na ten czas wszelkie zamierzone zabawy teatralne, przyczem wzywa swych członków do nieuczestniczenia w tym czasie w zabawach publicznych i do wyczerpanej pracy na polu naukowym i społecznym dla utrwalenia dobra naszej Ojczyzny. — Zarząd: K. Rago, J. Kubisz, F. Kasperkiewicz, St. Ruszkiewicz, J. Goszczyński”.

Teatr Miejski z Lublina wkrótce zawita do nas na 3 gościnne występy. Odegrane będą ostatnie nowości warszawskiego repertuaru, a mianowicie: „Sublokatorka”, „Drugi Mąż” i „Czysty interes”. Kierownictwo artystyczne spoczywa w rękach Józefa Grodnickiego, znanego artysty warszawskich teatrów miejskich, a obecnie dyrektora Teatru Miejskiego w Lublinie.

Miljonówka. W ostatnim ciągu nieniu wyszedł № 0,433,546.

Ujęcie niebezpiecznego złodzieja drutu telefonicznego. Od dłuższego czasu na linii Radomsk - Piotrków były dokonywane kradzieże drutu telefonicznego za pomocą ścinania ze słupów telefonicznych i pomimo poszukiwań na ślad sprawców na razie nie natrafiono. Jednak udało się policji wykryć i przytrzymać niejakiego Leona Kostanowskiego, od którego odebrano drut telefoniczny oraz nożyce do cięcia tegoż.

Zatrzymany Kostanowski był po-

przednio pracownikiem poczt i telegrafów na odcinku Koluszk i przyznał się do szeregu kradzieży drutu telefonicznego na odcinku Radomsko-Piotrków, oraz wskazał paserów, którym sprzedawał kradziony drut. Zajął Rabinowicza zam. w Radomsku i Szmula Szpiro, od którego drut skradziony w ilości 60 kg. wartości 390,000 mk. odebrano.

Sprawcę kradzieży Kostanowskiego wraz z paserami Zająłem Rabinowiczem i Szmulem Szpiro oraz z drutem odesłano do Sądu Śledczego w Piotrkowie.

100 proc. podwyżka w styczniu. Rada ministrów uchwaliła, iż z dn. 1 stycznia pobory urzędników państwowych podwyższone będą o 100 proc. w stosunku do płac październikowych. Ze względu na tę podwyżkę, oraz stan finansów państwa, wypłacenie urzędnikom dodatkowych poborów w ciągu ostatnich dni grudnia nie zostało dokonane.

Oplątek w Resursie. W ubiegłą niedzielę zarząd T-wa Rzemieślniczego urządził dla swych członków wspólny oplątek wigilijny. Na piękną tę uroczystość zgromadziło się sporo osób. Pierwsze przemówienie wygłosił p. J. Szwedowski, prezes T-wa Rzemieśln. życząc członkom przy tradycyjnym opłatku pomyślności oraz zgodnych dążeń przy odbudowie wolnej Ojczyzny, poczem odchyło się skromne przyjęcie dla wszystkich obecnych, gdzie przy serdecznym nastroju spędzono parę chwil czasu.

Jasolka. Staraniem Stow. Chrześc. Młodzieży „Jedność” odegraną była „Jasolka” w czwartek w teatrze „Kinema” przy zapelnionej sali widzami, zwłaszcza tego młodego świata, którego duszyczki są tak wrażliwe na fantazje. Ponieważ bardzo wiele osób odeszło od kasy z braku biletów, przeto „Jasolka” będzie jeszcze raz w najbliższych dniach powtórzona.

Węgiel znówu drożeje. Pracownicy kopalń węglowych w Zagłębiu Dąbrowskim wystosowali żądanie podwyżki płac od 80 do 100 proc. Rokowania mają przebieg pomyślny.

Tymczasem już w Radomsku płacimy za korzec węgla 10 - 12 tys. mk. i jeszcze w dodatku trudno go w grubszych kawałkach dostać.

Walka z paskarstwem. Minister spraw wewnętrznych, generał dywizji Sikorski ogromnie zainteresował się ostatniem wyuzdanem podnoszeniem cen przez naszych paskarzy.

Jak słyhać, w ministerjum odbywają się obecnie gorączkowe przygotowania celem szybkiego wydania surowych zarządzeń.

Wiadomość tę cały ogół ludności przyjmie z najwyższem zadowoleniem i uznaniem.

Cena mięsa wołowego skakała niemiłosiernie z dnia na dzień w okresie przedświątceznym, a nawet i obecnie. Dziś rano za 1 kg. pp. rzeźnicy żądają 2000 mk., po południu 2500 mk., na drugi dzień 3000 mk., jutro 3500 mk., a po N. Roku prawdopodobnie jeszcze więcej płacić musimy. Konsumenci narzekają, zlorzeczą, ale się pocieszają myślą, że przecież p.p. paskarsze zmęczą się tem bezlitosnem darcie skóry z konsumentów i znajdą zasłużony odpoczynek, o co nasze władze niechby się tam postarały, no ale mimo wszystko kupić kawałek mięsa muszą. Czy to już żadnego hamulca na to niema? W.

Ofiara Na ręce ks. kan. Janhowskiego rodzina Rozenbaumów złożyła 40,000 mk. na rzecz schroniska dla bezdomnych dzieci, celem uczczenia b. p. Majera Rozenbauma.

OFIARY

Na inwalidów wojennych

P. T. Gumuliński 20,000 mk. — p. Raczynski I. 30,000 mk. — p. Fr. Sauter 3,000 mk.

Na Ochronkę dla biedomej dziatwy

P. T. Gumuliński 15,000 mk. — pp. Dłuszewscy z Piaszysza 10,000 mk. — Zebranie w Sądzie Pokoju (okolice) w Radomsku 4,000 mk.

Na Bursę w Radomsku

Zebrane w Sądzie Pokoju (okolice) w Radomsku 3,000 mk.

Na gwiazdkę dla najbiedniejszej dziatwy

P. T. Gumuliński składa do poznania N. O. K. 15,000 mk.

Na budowę Domu Akademickiego w Warszawie

Zamiast życzeń noworocznych p. Wł. Belina-Prażmowski, dyrektor Banku Zwiastian w Radomsku złożył 50,000 mk.

Zgubił tymczasowy dowód osobisty za Nr. 273, wydany przez gm. Gosławice na imię Drodzek Zofia. Zgubę proszę zwrócić do D. Zerskiego, Rynek № 11 w Radomsku.

SKLEP BŁAWATNY FLORY SZWEDOWSKIEJ

(dawniej w Ryńku, obok apteki) obecnie się mieści w domu S. S. Filipowicza na 1 piętrze w Ryńku.

Poleca: duży wybór towarów i zimowych w dobrych gatunkach.

Świeży transport na karnawał. — Najmodniejsze materiały.

CENY PRZYSTĘPNE.

PIERWSZORZĘDNA SZKOŁA KROJU I SZYCIA

w RADOMSKU ul. Krakowska L. 12. I piętro front.

Przyjmuje uczennice. — Zapisy codziennie.

Oraz pracownia

kostjumów, sukien damskich i dzieciennych.

Roboty wykonywam solidnie według najświeższych mód,

JADWIGA ROGUSIOWA.

NA SEZON KARNAWALOWY

poleca najnowsze modele sakien i wszelkie najmodniejsze dodatki do balowych sakien

BELA GLIKSMANÓWNA

Rynek № 5 (w podwórzu)

CENY PRZYSTĘPNE.

ZARZĄD

Radomskiego oddziału

„ROZWOJU”

życia narodowego w Polsce, podaje do wiadomości, że Sekretariat otwarty codziennie w Radomsku, przy ul. Krakowskiej Nr. 22, w domu p. Henika, w dnie powszednie od 10-ej rano do 1-ej po poł. i od 3-ej do 7-ej wiecz., a w niedziele i święta od godz. 1 - 2 w południe.

ZARZĄD.

Zarząd T-wa „ROZWÓJ”

prosi wszystkie firmy chrześcijańskie o zgłoszenie swych adresów z wymienczeniem rodzaju handlu do Sekretariatu, Krakowskie 22, od 10 do 1 i od 3 - 7 wiecz.

Dr. med.

S. Łubelski

(b. asystent prof. Josefa w Berlinie), ul. Kaliska 38

ChOROBY wewnętrzne, dzieci, skórne i weneryczne.

„514” analizy krwi na syfilis.

Dla niezamożnych ustępstwo.

od 9—11 i od 3—5 po południu.

Dr. wszechnauk lekarskich

H. FRYDMAN

b. lekarz szpitala Św. Zuzanny w Krakowie

Ordynuje w Radomsku przy ul. Przedborskiej 48.

od g. 3 do 6 wiecz.

od g. 3 do 4 dla ubogich bezpłatnie.

Kalendarze

ścisłe, książkowe, termalno-we i kieszonkowe są do nabycia w kiosku na Stacji. Ceny przystępne.

